

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 948/2023
11.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Живадин Богдановић, адвокат из ..., против туженог „SP Resort“ д.о.о. Кална, чији је пуномоћник Иван Стојановић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2688/22 од 02.09.2022. године, у седници већа одржаној 11.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2688/22 од 02.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Књажевцу П1 1/22 од 10.03.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено је да је тужилац код туженог засновао радни однос на неодређено време 06.02.2020. године, обавезан је тужени да са тужиоцем закључи уговор о раду на неодређено време и да га врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 129.250,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж1 2688/22 од 02.09.2022. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Књажевцу П1 1/22 од 10.03.2022. године, тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је код туженог засновао радни однос на неодређено време дана 06.02.2020. године и да се обавезе тужени да са тужиоцем закључи уговор о раду и врати га на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 62.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. и члана 441. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог по основу уговора о раду на одређено време закљученог 02.02.2018. године, након чега је са туженим закључивао анексе тог уговора, такође на одређено време, с тим да је последњи анекс закључен 02.03.2020. године. Решењем туженог од 13.03.2020. године, тужиоцу је престао радни однос закључно са 15.03.2020. године, услед истека рока на који је заснован. Тужилац је све време обављао послове Закључком Министарства трговине, туризма и телекомуникација туженом је дата сагласност да од 01.01.2020. године да због повећаног обима посла ангажује укупно 130 лица.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац засновао код туженог радни однос на неодређено време 06.02.2020. године, односно протеком две године од закључења првог уговора о раду на одређено време. По становишту тог суда, радно ангажовање тужиоца има карактер рада у радном односу на неодређено време, јер је тужилац без прекида обављао исте послове, што указује да тужилац није био ангажован због повећаног обима посла, већ је његов рад био потребан све време, те су испуњени услови за преображај радног односа са одређеног на неодређено време. Следом тога, првостепени суд обавезао туженог да са тужиоцем закључи уговор о раду на одређено време и врати га на рад.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби туженог, преиначио првостепену пресуду и применом одредби Закона о буџетском систему којима је забрањено заснивање радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних и упражњених радних места, одбио тужбени захтев.

Изложено правно становиште другостепеног суда, засновано на одредбама Закона о буџетском систему, прихвата и ревизијски суд.

Тужени је, сагласно члану 2. став 1. тачка 5. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09 са каснијим изменама и допунама), корисник јавних средстава, због чега се на њега примењују одредбе тог закона.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 108 од 06.12.2013. године) у члану 27е додати су ставови 34. и 35. којима је прописано да корисници јавних средстава не могу засновати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, осим ако постоји сагласност тела владе, на предлог другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Примена наведене одредбе је новелама Закона о буџетском систему продужавана, тако да корисници јавних средстава нису могли заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године.

Одредбом члана 105. наведеног закона, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа, у супротности са тим законом, примењују се одребе тог закона. Зато се одредбе Закона о буџетском систему којима је корисницима јавних средстава забрањено заснивање радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места (осим у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног тела Владе), према одредбама Закона о раду, налазе у односу

посебног и општег закона и дерогирају примену члана 37. Закона о раду којим је уређен преображај радног односа и прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време.

Следствено изложеном, другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. И по становишту Врховног суда, тужилац није могао засновати радни однос на неодређено време, јер је у време када је ступио на рад и у време када је истекао рок из члана 37. став 2. Закона о раду, на снази била одредба члана 27е став 34. Закона о буџетском систему, којом је туженом било забрањено заснивање радног односа са новим лицима. Означена одредба Закона о буџетском систему сходно правилу да посебан закон дерогира општи закон, искључује примену члана 37. Закона о раду, с тим што нема услова за изузетак предвиђен ставом 35. наведене одредбе Закона о буџетском систему, јер не постоји сагласност надлежног тела Владе за заснивање радног односа. С тим у вези, без утицаја је сагласност Министарства трговине, туризма и телекомуникације којим је туженом одобрено да од 01.01.2020. године ангажује укупно 130 лица због повећаног обима посла, будући да се ова сагласност односи на заснивање радног односа са новим запосленима на одређено, а не и на неодређено време.

Неосновано се ревизијом указује да у конкретном случају нема места примени Закона о буџетском систему, уз образложење да је тужени формиран као друштво са ограниченом одговорношћу, ради стицања добити, односно као профитабилна организација, а не као помоћни орган државе или нека управа. Ово стога што је оснивач туженог Јавно предузеће за развој планинског туризма „Стара Планина“, а да је оснивач тог јавног предузећа Република Србија.

Правилна је одлука о трошковима поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153, 154. и 163. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић